

Date: 27th December-2024

O'QISH SAVODXONLIGI DARSLARIDA LUG'AT USTIDA ISHLASH
USULLARI

Axtamova Dilnoza Murodillayevna
Osiyo xalqaro universiteti magistri

Annotatsiya: O'qish savodxonligi darslarida lug'at ustida ishlash o'quvchilarning so'z boyligini oshirish, til ko'nikmalarini rivojlantirish va matni chuqurroq tushunish uchun muhim ahamiyatga ega. Ushbu maqolada lug'at ustida ishlashning asosiy usullari, ularning o'quv jarayonidagi o'rni va samaradorligi yoritiladi. Shuningdek, zamonaviy texnologiyalar yordamida lug'at ustida ishlashni takomillashtirish yo'llari muhokama qilinadi.

Kalit so'zlar: o'qish savodxonligi, lug'at boyligi, ta'lim usullari, interaktiv yondashuv, so'z o'rganish, boshlang'ich ta'lim.

Kirish Lug'at ustida ishlash o'qish savodxonligi darslarining ajralmas qismi hisoblanadi. Chunki lug'at boyligi o'quvchilarning o'qilgan matnni tushunishi, fikrlarni ifoda etishi va til ko'nikmalarini rivojlantirishda muhim ahamiyat kasb etadi. Ayniqsa, boshlang'ich sinf o'quvchilari uchun bu jarayon nafaqat tilga oid bilimlarni oshiradi, balki ularning mantiqiy fikrlash qobiliyatini ham rivojlantiradi. Ushbu maqolada lug'at bilan ishlash usullari va ular orqali o'quvchilarning ta'lim sifatini oshirish imkoniyatlari yoritiladi.

Asosiy qism

Lug'at ustida ishlashning ahamiyati

Lug'at ustida ishlash o'quvchilarga bir qator foydali ko'nikmalarni beradi:

So'z boyligini oshirish: Lug'at ustida ishlash yangi so'zlarni o'zlashtirish va ularni to'g'ri qo'llash imkonini beradi.

Matni chuqurroq tushunish: Matndagi notanish so'zlarning ma'nosini o'rganish orqali o'quvchilar mazmunni yaxshiroq anglaydilar.

Til qoidalarini mustahkamlash: Lug'at so'zlarini gaplarda qo'llash orqali grammatik va stilistik ko'nikmalar shakllanadi.

Ijodkorlikni rivojlantirish: Lug'at boyligini kengaytirish o'quvchilarning fikrlash va ijodiy ishlash qobiliyatlarini oshiradi.

Lug'at ustida ishlash usullari

Boshlang'ich sinf o'quvchilari bilan lug'at ustida ishlash jarayonida quyidagi usullar qo'llanilishi mumkin:

Kontekstual o'rganish

Matn ichidagi so'zlarning ma'nosini ularning konteksti orqali aniqlash.

O'quvchilarga matnni qayta o'qitib, so'zning ma'nosini tushunishga yordam berish.

Sinonim va antonimlarni aniqlash

Yangi o'rganilgan so'zlarni sinonim va antonimlari bilan birga o'rgatish.

Date: 27th December-2024

Lugʻatni boyitish bilan birga oʻquvchilarning analitik fikrlash qobiliyatini rivojlantirish.

Soʻzlarni guruhlash

Oʻxshash maʼnoga ega boʻlgan yoki bir xil mavzuga tegishli soʻzlarni guruhlash. Bu usul oʻquvchilarga soʻzlarni mavzuga koʻra bir-biriga bogʻlashni oʻrgatadi.

Oʻyinlar va mashqlar orqali oʻrganish

Soʻz yodlash uchun oʻyinlardan foydalanish, masalan, “Soʻz zanjiri”, “Kim tezroq?” kabi mashqlar.

Oʻyinli yondashuv oʻquvchilarning qiziqishini oshiradi.

Ilyustratsiyalar va vizual vositalardan foydalanish

Yangi soʻzlarning maʼnosini rasm va diagrammalar orqali tushuntirish.

Bu usul yosh oʻquvchilar uchun tushunarli va samaralidir.

Zamonaviy texnologiyalar yordamida lugʻat ustida ishlash

Bugungi kunda lugʻat ustida ishlashda zamonaviy texnologiyalarni qoʻllash muhim ahamiyat kasb etmoqda:

Mobil ilovalar va interaktiv dasturlar: Yangi soʻzlarni oʻrganish uchun maxsus ilovalar yordamida oʻquvchilar interaktiv tarzda lugʻatni oʻzlashtiradilar.

Audio va video materiallar: Matndagi notanish soʻzlarni tushuntirish uchun audio va video darslardan foydalanish.

Elektron lugʻatlar: Tezkor qidiruv va qoʻshimcha maʼlumot olish uchun elektron lugʻatlardan foydalanish. Boshlangʻich sinf oʻquvchilari uchun individual yondashuv Har bir oʻquvchining qobiliyati va ehtiyojlariga mos ravishda lugʻat ustida ishlash usullarini tanlash muhim: Qobiliyatlarni inobatga olish Kuchli va zaif tomonlarni aniqlab, oʻquvchilarga mos keladigan lugʻat oʻrgatish usullarini qoʻllash. Qoʻshimcha mashqlar taklif qilish Qiziqishiga mos ravishda oʻquvchilarga qoʻshimcha soʻz boyligini oʻrgatish.

Xulosa Oʻqish savodxonligi darslarida lugʻat ustida ishlash oʻquvchilarning til boyligini oshirish, mantiqiy fikrlashni rivojlantirish va oʻqilgan matnni tushunishini chuqurlashtirish uchun muhim ahamiyatga ega. Zamonaviy usullar va texnologiyalar yordamida lugʻat bilan ishlash jarayonini yanada samarali tashkil etish mumkin. Bu esa, oʻz navbatida, oʻquvchilarning umumiy taʼlim sifatini oshirishga yordam beradi.

ADABIYOTLAR:

1. Akbarovna, I. S. (2024). O'QITUVCHINING KASBIY MALAKALARI. MASTERS, 2(8), 15-21.
2. Akbarovna, I. S. (2024). ЗНАЧЕНИЕ СРАВНИТЕЛЬНОЙ ПЕДАГОГИКИ В ДОШКОЛЬНОМ ОБРАЗОВАНИИ. PSIXOLOGIYA VA SOTSIOLOGIYA ILMIY JURNALI, 2(7), 14-20.
3. Akbarovna, I. S. (2024). ПРОФЕССИОНАЛЬНЫЕ НАВЫКИ УЧИТЕЛЯ. PSIXOLOGIYA VA SOTSIOLOGIYA ILMIY JURNALI, 2(7), 7-13.
4. Akbarovna, I. S. (2024). PROFESSIONAL SKILLS OF THE TEACHER. WORLD OF SCIENCE, 7(8), 1-7.

Date: 27th December-2024

5. Akbarovna, I. S. (2024). MAKTABGACHA TA'LIMDA Qiyosiy PEDAGOGIKANING AHAMIYATI. WORLD OF SCIENCE, 7(8), 8-13.
6. Akbarovna, I. S. (2024). SPORT O 'YINLARI REJASI ORQALI SOG 'LOM TURMUSH TARZINI SHAKLLANTIRISHNING PSIXOLOGIK OMILLAR. MASTERS, 2(5), 91-97.
7. Akbarovna, I. S. (2024). A HEALTHY FAMILY ENVIRONMENT AS A SOCIAL FACTOR IN PREPARING YOUNG PEOPLE FOR FAMILY LIFE. WORLD OF SCIENCE, 7(5), 529-535.
8. Akbarovna, I. S. (2024). ЗДОРОВАЯ СЕМЕЙНАЯ СРЕДА КАК СОЦИАЛЬНЫЙ ФАКТОР ПОДГОТОВКИ МОЛОДЕЖИ К СЕМЕЙНОЙ ЖИЗНИ. MASTERS, 2(5), 98-104.
9. Ikromova, S. (2024). FORMS AND CONTENT OF PEDAGOGICAL TECHNOLOGY. Multidisciplinary Journal of Science and Technology, 4(3), 933-939.
10. Akbarovna, I. S. (2024). MASTERING THE BASICS OF PEDAGOGICAL SKILLS. Multidisciplinary Journal of Science and Technology, 4(3), 882-887.
11. Akbarovna, I. S. (2024). ПСИХОЛОГИЧЕСКИЕ ФАКТОРЫ ФОРМИРОВАНИЯ ЗДОРОВОГО ОБРАЗА ЖИЗНИ ЧЕРЕЗ ПЛАН СПОРТИВНЫХ ИГР. WORLD OF SCIENCE, 7(5), 521-528.
12. Akbarovna, I. S. (2024). SPORTCHILAR FAOLIYATINI O'RGANISHNING UMUMIY PSIXOLOGIK USULLARI. WORLD OF SCIENCE, 7(5), 536-543.
13. Akbarovna, I. S. (2024). PROCEDURE FOR CREATING PSYCHOLOGICAL TEST PROGRAMS. PEDAGOG, 7(6), 153-159.
14. Икромова, С. (2024). ФОРМЫ И СОДЕРЖАНИЕ ПЕДАГОГИЧЕСКОЙ ТЕХНОЛОГИИ. Multidisciplinary Journal of Science and Technology, 4(3), 925-932.
15. Икромова, С. А. (2024). ОСВОЕНИЕ ОСНОВ ПЕДАГОГИЧЕСКИХ НАВЫКОВ. Multidisciplinary Journal of Science and Technology, 4(3), 894-899.
16. Икромова, С. А. (2024). ВАЖНОСТЬ ФОРМИРОВАНИЯ МАТЕМАТИЧЕСКИХ ПОНЯТИЙ. Multidisciplinary Journal of Science and Technology, 4(3), 906-911.
17. Икромова, С. А. (2023). O'SMIRLARDA DESTRUKTIV AXBOROTLARGA NISBATAN MAFKURAVIY IMMUNITET HOSIL BO'LISHINING O'ZIGA XOS PSIXOLOGIK XUSUSIYATLARI: Ikromova Sitora Akbarovna Osiyo xalqaro universiteti assistenti. Образование и инновационные исследования международный научно-методический журнал, (10), 333-336.
18. Ikromova, S., & Ziyodullayeva, M. (2024). DEVIANT XULQ-ATVOR. Modern Science and Research, 3(11), 576-579.
19. Икромова, С., & Джумаева, Ф. (2024). ОРИЕНТИРЫ ОБРАЗОВАНИЯ В УЗБЕКИСТАНЕ И В ДРУГИХ СТРАНАХ. Modern Science and Research, 3(11), 540-546.
20. Икромова, С. А. (2024). ОСНОВЫ ПСИХОЛОГИЧЕСКОЙ СЛУЖБЫ. PSIXOLOGIYA VA SOTSIOLOGIYA ILMIY JURNALI, 2(4), 47-53.

